ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО

Факультет іноземних мов

Кафедра германської філології, перекладу та зарубіжної літератури

К В А Л І Ф І К А Ц І Й Н А Р О Б О Т А

на тему: Особливості перекладу військового сленгу в сучасному медіадискурсі

Здобувачки 2 курсу групи 2 МСОА
Галузі знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Освітньо-професійна програма Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно) (англійська)
Коберник Аліни Сергіївни

Використання чужих ідей, результатів і текстів мають посилання на відповідне джерело

_____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище здобувача)

Науковий керівник
ПІБ керівника _____,
кандидат філологічних наук, доцент

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)
_____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)
_____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДУ ВІЙСЬКОВОГО СЛЕНГУ 7
1.1 Військова лексика як система мови 7
1.4 Лінгвістичні аспекти розвитку військової лексики: внутрішні чинники 25
Висновки до розділу 1.....36
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ВИДІВ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В ПРОЦЕСІ ПЕРЕКЛАДУ ВІЙСЬКОВОГО СЛЕНГУ В СУЧАСНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ....38
2.1 Класифікація англомовної військової лексики 39
2.2 Дослідження сучасного військового сленгу та його перекладу.....56
2.3 Основні перекладацькі трансформації під час здійснення перекладу військового сленгу 65
Висновки до розділу 2 89
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ 91
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 93
ДОДАТКИ 100

НУБіП України 2023 Т 3 5

Військова термінологія в системі термінології англійської мови 10
Вплив зовнішніх факторів на розвиток військової лексики 18

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Англо-український військовий словник: 58712 гасел / Упорядник Ukrop Austria. – 2024. URL: https://english-military-dictionary.org.ua/ (дата звернення: 24.05.2024).
2. Англо-український фразеологічний словник: Близько 30000 фразеологічних виразів / уклад. К. Т. Баранцев. . К. : Знання, 2005. 1056 с
3. Англо-український, українсько-англійський словник / уклад. : О. М. Акмалдінова, С. С. Кіраль, О. О. Письменна. - К. : Академія, 2011. – 296 с.
4. Андріянова О. Я. Мовленнєва культура військовослужбовців на сучасному етапі. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки. 2019. Вип. 3. С. 98–107.
5. Артюх В. До питання особливостей перекладу військової лексики. Теоретична і дидактична філологія. 2010. №8. С. 11–21.
6. Байло Ю. Особливості поняття “військовий термін” (семантичний аспект). Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія “Філологічні науки”. 2013. Кн. 3. С. 62–65.
7. Балабін В.В. Загальна характеристика, склад і функції сучасного українського військового сленгу // Мовні і концептуальні картини світу: – Зб. наук. праць. – К.: Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2001. – №5. С. 116-121.
8. Балабін В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу. Київ : ЛОГОС, 2002. 300 с.
9. Балабін В. В. Теоретичні засади військового перекладу в Україні/В. В. Балабін-Монографії/Київ: Логос, 2018. 492 с
10. Балабін В., Лісовський В., Чернишов О. Основи військового перекладу : (англ. мова) підручник. Київ : Логос, 2008. 587 с.
11. Василенко Д. В. Англомовні лексичні інновації військової сфери, утворені шляхом словоскладання. Вісник Запорізького національного університету. Серія: Філологічні науки : Збірник наукових статей. Запоріжжя, 2008. № 1. С. 38–44.

12. Василенко Д. В. Розвиток словникового складу англійської мови військової сфери XX - початку XXI століття : автореф. дис .. канд. філол. наук : 10.02.04. Донецьк, 2008. 22 с.
13. Великий тлумачний словник української мови / Уклад. і голов.ред. В.Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ "Перун", 2005. 1728 с.
14. Вигівський В. Л. Стилістичне розшарування військових омофраз та їх стилістичні типи. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. 2013. № 14(1). С. 17–22
15. Гайдай О. Л., Мазур А. А. *Сучасний українсько-англійський та англо-український словник військової лексики*. Львів: Світ, 2019
16. Гуржій О.І. Проблемні питання сучасної української воєнної термінології. Воєнні конфлікти другої половини XX століття. Київ., 2004. С. 6–8.
17. Грищенко В. В. *Проблеми перекладу української воєнної термінології*. Харків: Видавничий центр Харківського національного університету, 2020.
18. Дудик П. С. Стилістика української мови: навчальний посібник. К.: Академія, 2005. 368 с.
19. Єнікєєва с. М. Системність і розвиток словотвору сучасної англійської мови : монографія. Запоріжжя : Запорізький національний ун-т, 2006. 303 с.
20. Зайцева М.О. Особливості перекладу термінів на військову тематику. Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Випуск 10. 2013. С. 96–102.
21. Зацний Ю. А. Боротьба з міжнародним тероризмом і нова лексика англійської мови у засобах масової комунікації. Горлівка : ГДПІІМ, 2003. Вип. 2. 212 с.
22. Зацний Ю. А. Нова розмовна лексика і фразеологія : Англоукраїнський словник. Вінниця : Нова Книга, 2010. 224 с.
23. Камінський Ю. Декомпресемна асиметрія англійських та українських мовленнєвих знаків/Ю. Камінський // Вісн. Сум. держ. ун-ту. Сер.: «Філологія». Суми : СумДУ, 2008. No 1. С. 30-34.
24. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово- стилістичні

проблеми. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 576 с.

25. Карабан В. І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову : навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця : НОВА КНИГА, 2003. 608 с.
26. Клименко О.Л. Поповнення словникового складу сучасної англійської мови з нелітературних підсистем : автореф. дис. канд. філол. наук : 10.02.04. Х. : Харківський нац. ун-т нім. В.Н. Каразіна, 2000. 19 с.
27. Коберник А. *Військовий сленг: сутність та різновиди засобів виразності в сучасному медіадискурсі* // Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі : матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф. 18 жовт. 2023 р., 2023 С. 45–46.
28. Коберник А. *Особливості перекладу військового сленгу: культурні та мовні аспекти* // Актуальні проблеми сучасної філології, перекладознавства та лінгвістичного забезпечення сектору безпеки й оборони : матеріали II Міжнар. наук. конф. (Хмельницький, 22 грудня 2023 р.). – Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2023. С. 37–39.
29. Коберник А. С. *Investigating Military Vocabulary: A Study of Its Linguistic* матеріали XXII міжнар. студ. Інт.-конф. 19 квіт. 2024 р. 2024. С. 16–18.

30. Ковтун О. В. Відтворення англомовної військової лексики українською мовою (на матеріалі документів НАТО). Вісник КНЛУ. Серія Філологія. 2014. № 2. С. 77-85.
31. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : Підручник. Вінниця : Нова Книга, 2001. 448 с.
32. Крутько, Ірина Миколаївна. Військове документування та діловодство [Текст] : навч. посібник / І. М. Крутько, С. Ю. Поляков ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. - Х. : [б.в.], 2003. - 37 с. - Бібліогр.: с. 36.
33. Куньч З. Й, Наконечна Г. В., Микитюк О. Р., Теглівець Ю. В, БуликВерхола С. З. Теорія терміна: конкретизація лексико-семантичних парадигм. Львів : Галицька видавнича спілка, 180 с.

34. Лисенко О.Є. Питання про зміст понять “війна”, “воєнний”, “військовий”. Сторінки воєнної історії України. Збірник наукових статей. Вип. 7. Київ, 2003. С. 116–119.
35. Лисичкіна І. О. Іміджеформувальні чинники військового дискурсу. Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Філологія, педагогіка, психологія. 2011. Вип. 22. С. 36–39.
36. Литвин В. В., Мельник А. С., Буньо Г. Б. Інтелектуальна інформаційна система дослідження лексичних інновацій в англомовному євроінтеграційному дискурсі. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2008. № 631: Інформаційні системи та мережі. С. 212–219.
37. Литовченко І. О. Уплив екстра- та інтралінгвальних чинників на розвиток військової лексики української мови. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету «Філологічні студії». 2014. Вип. 10. С. 75–83.
38. Лісовський В. М. Військово-технічний переклад (англійська мова): підручник / за ред. В. В. Балабіна. Київ: ВІКНУ, 2010. 950.
39. Лукіянчук Ю. О. Способи класифікації військових термінів. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2017. Вип. 66. С. 65-67. DOI: 10.25264/2519-2558-2017-
40. Медвідь М. В., Дембровська О. Б. Термін як елемент сучасної термінологічної системи. URL: http://elibrary.nubip.edu.ua/10199/1/Термін як елемент сучасної термінологічної системи.pdf. (дата звернення
41. Мельник П. П., М. М. Юрковська М.М. Визначення поняття військової
л
42. Навальна М., Калужинська Ю. Актуалізація лексем на позначення військових дій, процесів та станів. Психолінгвістика/Psycholinguistics. 2018. № 24 (2). С. 218–235.
и
к

43. Нікіфорова О. М. Лексико-семантичні та жанрово-стильові особливості воєнно-політичного перекладу: дис.: 10.02.16. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. 260 с.
44. Павлова О. С. Терміни, професіоналізми і номенклатурні знаки (до проблеми класифікації спеціальної лексики). Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2008. № 620. С. 49-54.
45. Петрина О. С. Формування та функціонування англомовних та українських терміносистем банківської сфери : автореф. дис. … д-ра філол. наук : 10.02.02. Львів, 2016. 32 с.
46. Погонець В. В. Особливості англомовного військового дискурсу. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Філологія». 2019. № 39, том 2. С. 67–70.
47. Половинчак Ю. Стратегії дослідження соціальних медіа як дискурсивного простору. НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. 2016. № 43. С. 365–381.
48. Симоненко Л. О. Термін / Л. О. Симоненко // Українська мова : Енциклопедія / [Редкол. : Русанівський В. М. (співголова), Тараненко О. О. (співголова), Зяблюк М. П. та ін.]. – 3-ге вид., зі змін. і доп. – К. : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2007. – С. 707.
49. Система управління перекладацьким супроводженням МОУ та ГШ ЗСУ.
50. Селіванова О. О. Проблема диференціації перекладацьких трансформацій. Нова філологія. 2012. № 50. С. 201–208.
51. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : ДовкілляК, 2011. 844 с.
52. Селіванова О.С. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми (1290 термінів і понять) : підручник. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
53. Симоненко Л. О. Термін у загальномовних словниках. Українська і слов’янська тлумачна та перекладна лексикографія. Київ : КММ, 2013. С.
54. Словник професійної термінології для майбутніх фахівців Національної

гвардії України (до курсу «Українська мова за професійним спрямуванням») / Уклад.: М. П. Вовк, Р. С. Троцький, В.С. Молдавчук, О.В. Чуприна, О.А. Блінов, С.І. Шепель; за ред. А.О. Пожидаєва. К.: НАВС України, 2016. 156 с.

55. Скороходько Е. Ф. Термін у науковому тексті (до створення терміноцентричної теорії наукового дискурсу) / Е. Ф. Скороходько : [монографія] / Укр. ін-т лінгвістики і менеджменту. Київ : Логос, 2006. 98 с.
56. STANAG 6001 Рівні мовленнєвої компетентності. 5-е видання. 11 грудня 2014. NSO(Об'єднаний)1530(2014)NTG/6001. URL: https://nuou.org.ua/assets/documents/dodb_stanag_6001.pdf (дата звернення:
57. Татаренко К. Лінгвістичні особливості висвітлення військового дискурсу (на прикладі АТО) у ЗМІ. Інформація, комунікація, суспільство (ICS-2015) : м
58. Торська М., Черник П. Англо-український словник військових термінів та супутньої лексики миротворчої спрямованості. Львів : АСВ, 2011. 476 с.
59. Туровська Л. В. Дещо про генезис сучасної української військової термінології. Наукові праці. 2007. Вип. 54. С. 79–84.
60. Українсько-французько-англійський міжвидовий словник з тактики та логістики. *Dictionnaire interarmées de termes tactiques et logistiques ukrainien-français-anglais* [в 2-х т.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Військовий ін-т, Центр розробки Доктрини застосування Збройних Сил Французької Республіки; за ред. В.В. Балабіна та Р. Гардера. – К.: Логос, 2007. – 651 с.
61. Федоренко С. В., Бернадіна А. В. Загальна характеристика фахової мови військової сфери (на матеріалі англійської мови). Нова філологія. 2021. № 83. С. 257–363.
62. Фурт Д. В. Поняття "термін" у сучасному науковому просторі / Д. В. Фурт // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Перекладознавство та міжкультурна комунікація. – Херсон : ХДУ.

63. Фурт Д. В., Дмитрук Л. А. Ф 95 Термінологія: навчальний посібник [Текст] / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. іноземної філології, українознавства та соціально-правових дисциплін; Д. В. Фурт, Л. А. Дмитрук. Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2020. 172 с
64. Хазанов А. Мовна політика держави як один із чинників забезпечення національної безпеки України / А. Хазанов // Вісник Житомирського державного університету ім. І. Франка. – 2015. – Вип. 6 (78). – С. 43–48.
65. Харченко Л. М. Проблема еквівалентності перекладу термінів військової тематики / Л. М. Харченко // Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. Філологічні науки. – 2016. – № 2 (306). – С. 144–150.
66. Хоміцька І. В. Лексико-семантичні інновації у військовій термінології. Мовознавство. – 2014. – № 1–2. – С. 34–40.
67. Храбан Т. Є., Храбан І. А. Специфіка мовної агресії в соціальних мережах під час інформаційно-психологічного протиборства з Росією. Вісник воєнної розвідки Воєнно-дипломатичної академії ім. Є. Березняка. 2020. № 59, С. 44–46.
68. Чорнобай В. Г. Сленг: історія виникнення, визначення поняття. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Філологічні науки». Київ : Міленіум, 2014. Вип. 206. 199 с
69. Швець І. М. Військовий сленг: поняття, структура та функціонування / І. М. Швець // Мовознавчий вісник. – 2018. – Вип. 4. – С. 49–55.
70. Шевченко І. С., Морозова О. І. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен : кол. монографія / за ред. І.С. Шевченко. Харків : Константа, 2005. 355 с.
71. Шкута О. Г. Відтворення військової термінології українською мовою (на матеріалі сучасних публіцистичних текстів). Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Філологія, педагогіка, психологія. Київ, 2017. № 34. С. 273-277.
72. Яворська Г. М. Гібридна війна як дискурсивний конструкт. Стратегічні

пріоритети. 2016. № 4. С. 41–48.

73. Яворська І. Сучасна українська військова термінологія та її джерела / І. Яворська // Вісник Національної академії оборони України. – 2017. – № 2. – С. 13–19.

74. Яценко Н. О. Формування назв військового одягу в українській мові. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2009. 179 с.

76. B
ary.org.ua/ (дата звернення: 12.08.2024).
o
w
y
. The Hague: Mouton, 1959. Vol. 2. P. 260–266.
e
81. K
r
82. Michael J. The discourse trap and the US military. New York: Palgrave Macmillan, 2013. 267 p.
R
g
i
a
c
n
86. Sager, J. C. (Ed.), Essays on definition: Terminology and lexicography research and practice. Amsterdam: John Benjamins Publishing Co. 2000. pp. 1-14
87. Sun, Zh., Zemel, R., & Xu, Y. *A computational framework for slang*
T
h
T
D
r
e
T
r
u
a
n
q
a
r
a
W
T
a

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

91. Біла книга 2017: Збройні сили України / Міністерство оборони України. Київ, 2018. 157 с.

92. Контрнаступ | 47-ма ОМБр «Маґура» прориває оборону росіян на півдні.

97. KOZAK SYSTEM - Українське сонце (official video). 6 липня 2023, звернення: 12.10.2023).

HYPERLINK "https://www.tracesofwar.com/articles/4589/Modeste-Van-Den-Bogaert-